

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/60/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200930
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7012200930.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: Y. H., bytom H. XXX proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29.augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. septembra 2012 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 08. októbra 2012 o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sd /56/2012-27 zo dňa 22. novembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sd/56/2012-27 zo dňa 22. novembra 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Rozsudkom č.k. 6Sd/56/2012-27 zo dňa 22. novembra 2012 Krajský súd v Košiciach podľa § 250q ods. 2 veta prvá OSP potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. septembra 2012 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 08. októbra 2012.

V odôvodnení citoval ustanovenie § 71 ods.6 a 8 veta prvá zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.").

Ako uviedol v odôvodnení svojho rozsudku rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. septembra 2012 bol navrhovateľke priznaný invalidný dôchodok v sume 48,90 EUR mesačne, podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 28.mája 2012, ďalej podľa čl.52 ods. 1 písm. a/ a ods.4 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov soc. zabezpečenia, v znení Nariadenia EP a Rady (ES) č. 988/2009.

Dôvodil tým, že v napadnutom rozhodnutí mala navrhovateľka určenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v 30 percentách, s touto určenou výškou navrhovateľka nesúhlasila, čo bolo aj predmetom opravného prostriedku.

Ako ďalej uviedol, súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne podľa ust. § 250i a nasl. OSP,

spolu s poslednou lekárskou správou predloženou do administratívneho spisu zo dňa 25. júna 2012 a 01. augusta 2012. Navrhovateľka sa stala invalidnou v dôsledku stavu, ktorý si privodila sama požitím alkoholu alebo v dôsledku zneužitia iných návykových látok. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje lekárska správa zo dňa 21. februára 2012, keď navrhovateľka bola hospitalizovaná na očnom oddelení ako akútny stav pre poškodenie zrakového nervu pravého oka, v krvi zistená zvýšená hladina etanolu. Nález potvrdzuje aj lekárska správa zo dňa 30. júla 2011, 17. augusta 2011.

V takom prípade, sa obmedzuje suma priznaného invalidného dôchodku, podľa ust. § 111 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., v tomto prípade išlo o obmedzenie z priznanej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zo 60 % na 30 %, čo je v súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením.

Navrhovateľka bez námietok podpísala zápisnicu z ústneho pojednávania zo dňa 21. februára 2012, preto na námietky uvedené v opravnom prostriedku nebolo možné prihliadať.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie. Ako uviedla, krajský súd vychádzal vo svojom rozhodnutí z nesprávne zisteného skutkového stavu, nakoľko sa opiera o domnienku, že sa navrhovateľka stala invalidnou v dôsledku stavu, ktorý si sama privodila v dôsledku zneužitia návykových látok. Podľa krajského súdu uvedenú skutočnosť preukazuje lekárska správa zo dňa 21. februára 2012, keď navrhovateľka bola hospitalizovaná na očnom oddelení ako akútny stav pre poškodenie zrakového nervu, v krvi zvýšená hladina etanolu.

Krajský súd celé svoje rozhodnutia založil na lekárskejších správach, pričom v súlade s týmito správami aplikoval na celú vec ust. § 111 zákona č. 461/2003 Z.z. Nesprávne si krajský súd vyložil lekárske správy, keď tvrdil, že navrhovateľka si privodila stav sama požitím alkoholu v dôsledku zneužitia iných návykových látok. V skutočnosti lekárske správy len konštatujú, že navrhovateľka bola hospitalizovaná na očnom oddelení v akútnom stave pre poškodenie zrakového nervu, pričom v krvi mala zistenú zvýšenú hladinu etanolu. Ani jedna lekárska správa nekonštatuje priamu súvislosť medzi poškodením zraku navrhovateľky a požitím alkoholu alebo inej návykovej látky.

Odporkyňa navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Dôvody, ktoré navrhovateľka uvádza v odvolaní považuje odporkyňa za neopodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, a že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie pre procesné pochybenia.

V predmetnej veci krajský súd ako súd prvého stupňa konal a rozhodoval o opravnom prostriedku, návrhu navrhovateľky, ktorým sa navrhovateľka domáhala preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. septembra 2012 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 08. októbra 2012.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24. apríla 2012 bola zamietnutá žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 21. februára 2012, pretože podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Košice zo dňa 21. februára 2012 nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. MPSVZČ bola stanovená na 30%. Rozhodnutím zo dňa 12. septembra 2012 č. XXX XXX XXXX X bolo v súlade s § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zrušené odvolaním napadnuté rozhodnutie zo dňa 24. apríla 2012. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. septembra 2012 bol navrhovateľke priznaný invalidný dôchodok v sume 48,90 EUR mesačne. MPSVZČ sa zvýšila z 30% na 60%. Suma 48,90 EUR mesačne

bola stanovená s poukazom na ust. § 111 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.. Rozhodnutím zo dňa 08. októbra 2012, bol navrhovateľke podľa § 70 ods. 1, § 112 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. od 28.mája 2012 zvýšený invalidný dôchodok na sumu 49,40 Eur mesačne.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že v napadnutom rozhodnutí (v predchádzajúcom odseku uviedol len rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. septembra 2012) mala navrhovateľka určenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v 30 percentách, s touto určenou výškou navrhovateľka nesúhlasila, čo bolo aj predmetom opravného prostriedku.

Vo výroku rozsudku však krajský súd uviedol, že potvrdzuje rozhodnutie odporkyne zo dňa 12. septembra 2012 č. XXX XXX XXXX X v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 08. októbra 2012. O uvedenom rozhodnutí (zo dňa 08. októbra 2012) sa však v odôvodnení rozsudku odvolací súd nezmienil.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že rozhodnutím zo dňa 12. septembra 2012 č. XXX XXX XXXX X. bolo v rámci autoremedúry zrušené rozhodnutie odporkyne zo dňa 24. apríla 2012, ktorým bola určená miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť na 30%, s tým, že uvedeným rozhodnutím bolo vyhovené jej opravnému prostriedku a určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou na 60%. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že v zmysle § 111 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. bola navrhovateľke priznaná len jedna polovica sumy invalidného dôchodku, aký prináleží pri takomto percentuálnom ohodnotení invalidity.

Navrhovateľke nebola znížená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 30%, ako nesprávne uviedol krajský súd. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou bola stanovená na 60%, navrhovateľke bol priznaný invalidný dôchodok v sume 1 podľa § 111 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z..

Krajský súd sa takisto dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal vo svojom rozhodnutí s opravným prostriedkom, ktorý podala navrhovateľka, ktorá nesúhlasila s tým, že jej bola priznaná len polovica sumy invalidného dôchodku v zmysle § 111 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., a že jej invalidita súvisí s požitím alkoholu alebo zneužitím návykových látok, nakoľko lekárske správy len konštatujú, že navrhovateľka mala v krvi zvýšené množstvo etanolu.

Procesným právom účastníka je i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Aj keď s ohľadom na judikatúru ESLP nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na určité časti zákonov (napr. rozsudok ESLP Ruiz Torija proti Španielsku z 9.12.1994).

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že takýmto postupom súdu, ktorý sa nevysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky - ako bolo vyššie uvedené, bola navrhovateľke odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania

realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a s § 250ja ods. 3 vetou druhou OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova v medziach podaného opravného prostriedku, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami navrhovateľky a znova o nej rozhodne a svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov tohto konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1, veta prvá OSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.